

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 99/14

Λουξεμβούργο, 10 Ιουλίου 2014

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-358/13 και C-181/14
D. και G.

Τα μείγματα αρωματικών βοτάνων τα οποία περιέχουν συνθετικά κανναβινοειδή και καταναλώνονται ως υποκατάστατα της μαριχουάνας δεν αποτελούν φάρμακα

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η έννοια του φαρμάκου στο δίκαιο της Ένωσης¹ δεν περιλαμβάνει τις ουσίες οι οποίες, όπως τα μείγματα αρωματικών βοτάνων τα οποία περιέχουν συνθετικά κανναβινοειδή, απλώς και μόνο τροποποιούν τις φυσιολογικές λειτουργίες, χωρίς να είναι σε θέση να παραγάγουν ευεργετικά αποτελέσματα, άμεσα ή έμμεσα, για την ανθρώπινη υγεία, και καταναλώνονται αποκλειστικώς προς πρόκληση καταστάσεως μέθης ούσες, κατά τούτο, επιβλαβείς για την ανθρώπινη υγεία.

Το Δικαστήριο απαντά στα ερωτήματα του Bundesgerichtshof (Ομοσπονδιακό Δικαστήριο της Γερμανίας) το οποίο, στο πλαίσιο δύο ποινικών διαδικασιών, καλείται να κρίνει εάν η πώληση μειγμάτων που περιέχουν συνθετικά κανναβινοειδή, τα οποία χρησιμοποιούνται ως υποκατάστατα της μαριχουάνας, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ποινικής διώξεως λόγω παράνομης πωλήσεως επισφαλών φαρμάκων. Συγκεκριμένα, δύο πωλητές παρόμοιων μειγμάτων (ο D. και ο G.) καταδικάστηκαν για πώληση επισφαλών φαρμάκων από τα κατώτερα δικαστήρια σε ποινή φυλακίσεως ενός έτους και εννέα μηνών με αναστολή (ο D.) και σε ποινή φυλακίσεως τεσσάρων ετών και έξι μηνών, καθώς και χρηματικό πρόστιμο ύψους 200 000 ευρώ (ο G.). Κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, τα συνθετικά κανναβινοειδή δεν ενέπιπταν στον γερμανικό νόμο περί καταπολεμήσεως των ναρκωτικών, ούτε μπορούσαν οι γερμανικές αρχές να κινήσουν ποινικές διώξεις βάσει του νόμου αυτού.

Η κατανάλωση των επίμαχων συνθετικών κανναβινοειδών προκαλεί κατά κανόνα κατάσταση μέθης, η οποία μπορεί να κυμανθεί από το συναίσθημα ευφορίας μέχρι τις ψευδαισθήσεις. Μπορεί επίσης να έχει ως αποτέλεσμα ναυτίες, σοβαρό εμετό, φαινόμενα ταχυκαρδίας και απώλειας προσανατολισμού, παραισθήσεις, ακόμα και καρδιακές διαλείψεις. Τα συνθετικά κανναβινοειδή δοκιμάστηκαν από τη βιομηχανία φαρμάκων στο πλαίσιο προπείραματικής έρευνας. Οι δοκιμές διακόπηκαν ήδη κατά την πρώτη πειραματική φάση: αφενός, δεν επετεύχθησαν τα επιθυμητά αποτελέσματα των ουσιών αυτών για την υγεία και αφετέρου, διαπιστώθηκαν σημαντικές παρενέργειες λόγω της ψυχοτρόπου δράσεώς τους.

Λαμβανομένου υπόψη, αφενός, του σκοπού του δικαίου της Ένωσης, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της δημόσιας υγείας και, αφετέρου, του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται η έννοια του «φαρμάκου», το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η έννοια αυτή δεν περιλαμβάνει τις ουσίες που απλώς και μόνο τροποποιούν τις φυσιολογικές λειτουργίες, χωρίς να είναι σε θέση να παραγάγουν ευεργετικά αποτελέσματα, άμεσα ή έμμεσα, για την ανθρώπινη υγεία.

¹ Η έννοια του «φαρμάκου» ορίζεται ιδίως στο άρθρο 1, σημείο 2, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2001/83/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικα για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (EE L 311, σ. 67), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2004/27/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004 (EE L 136, σ. 34). Κατά τη διάταξη αυτή, ως φάρμακο νοείται «κάθε ουσία ή συνδυασμός ουσιών δυναμένη να χρησιμοποιηθεί ή να χορηγηθεί σε άνθρωπο, με σκοπό είτε να αποκατασταθούν, να διορθωθούν ή να τροποποιηθούν φυσιολογικές λειτουργίες με την άσκηση φαρμακολογικής, ανοσολογικής ή μεταβολικής δράσης, είτε να γίνει ιατρική διάγνωση».

Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, κατά το Bundesgerichtshof, τα επίμαχα μείγματα καταναλώνονται όχι για θεραπευτικούς σκοπούς αλλά αμιγώς για σκοπούς αναψυχής, και ότι, κατά τούτο, είναι επιβλαβή για την ανθρώπινη υγεία. Δεδομένου του σκοπού διασφάλισης υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας, της απαιτήσεως περί συνεκτικής ερμηνείας της έννοιας του φαρμάκου, καθώς και περί ερμηνείας που να αντιδιαστέλλει τις ενδεχόμενες επιβλαβείς συνέπειες ενός προϊόντος προς το θεραπευτικό του αποτέλεσμα, παρόμοιες ουσίες δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως φάρμακα.

Το γεγονός ότι το συμπέρασμα αυτό θα μπορούσε να έχει ως συνέπεια την εξαίρεση της εμπορευματοποίησης των επίμαχων ουσιών από κάθε ποινική δίωξη, δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση την εκτίμηση του Δικαστηρίου.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582